

විශේෂ සටහන 6

ශ්‍රී ලංකාවේ මුදල් විශුද්ධීකරණය වැළැක්වීමේ සහ ත්‍රස්තවාදයට මුදල් සැපයීම මැඩපැවැත්වීමේ රාමුව සම්බන්ධයෙන් වූ අනෙක් අගයීම් 2025: එහි ජාතික වැදගත්කම

1. හැඳින්වීම

මුදල් විශුද්ධීකරණය සහ ත්‍රස්තවාදයට මුදල් සැපයීම, ලොව මූල්‍ය පද්ධති වලට මෙන්ම ජාතික ආරක්ෂාවට සහ ආර්ථික ස්ථාවරත්වයට ද සැලකිය යුතු අභියෝගයකි. එමෙන්ම, මුදල් විශුද්ධීකරණය සහ ත්‍රස්තවාදයට මුදල් සැපයීම, ආර්ථිකමය සහ සමාජීය වශයෙන් දුබලතා මතු කරමින් ලොව පුරා රටවලට බලපෑම් කරනු ලැබේ. දුර්වල පරිපාලනය සහ අල්ලස් හෝ දූෂණය හේතුවෙන් ඇතැම් රටවල් මේ සම්බන්ධයෙන් ඉහළ අවදානමකට ලක්ව ඇති අතර, කිසිදු රටක් මුදල් විශුද්ධීකරණය සහ ත්‍රස්තවාදයට මුදල් සැපයීම හා සම්බන්ධ අවදානම් වලින් සම්පූර්ණයෙන්ම නිදහස් නොවේ. ලොව පුරා මූල්‍ය අපරාධ වල ඉහළ යාමේ නැඹුරුතාවය සැලකිල්ලට ගනිමින්, මුදල් විශුද්ධීකරණයට සහ ත්‍රස්තවාදයට මුදල් සැපයීමට එරෙහිව සටන් කිරීම ගෝලීය ප්‍රමුඛතාවක් බවට පත්ව ඇත. මේ සඳහා මූල්‍ය පද්ධතිය ආරක්ෂා කිරීමට සහ මෙම අපරාධයන්ට සම්බන්ධ අවදානම්වලට එරෙහිව සටන් කිරීමට රජයන් සහ නීතිය ක්‍රියාත්මක කරන ආයතන, මූල්‍ය ආයතන, නම් කරන ලද මූල්‍ය නොවන ව්‍යාපාර සහ වෘත්තීන්, හා ජාත්‍යන්තර සංවිධාන අතර සහයෝගීතාව අත්‍යවශ්‍ය වේ.

මූල්‍ය කාර්ය සාධක බලකාය (Financial Action Task Force - FATF), මුදල් විශුද්ධීකරණය වැළැක්වීමේ සහ ත්‍රස්තවාදයට මුදල් සැපයීම මැඩපැවැත්වීමේ ගෝලීය ප්‍රතිපත්ති සම්පාදක ලෙස ගෝලීය ප්‍රමිතීන් ස්ථාපිත කිරීම සහ ජාතීන් අතර සහයෝගීතාව ප්‍රවර්ධනය කිරීම මගින් මුදල් විශුද්ධීකරණයට සහ ත්‍රස්තවාදයට මුදල් සැපයීමට එරෙහිව සටන් කිරීම සඳහා වැදගත් කාර්යභාරයක් ඉටු කරයි.

මූල්‍ය කාර්ය සාධක බලකාය සහ කලාපීය මූල්‍ය කාර්ය සාධක බලකා අනුරූපී නිරීක්ෂණ ආයතන විසින් රටක් මූල්‍ය කාර්ය සාධක බලකායේ ජාත්‍යන්තර ප්‍රමිතීන්ට දක්වනු ලබන අනුකූලතාව සහ මුදල් විශුද්ධීකරණය වැළැක්වීමේ සහ ත්‍රස්තවාදයට මුදල් සැපයීම මැඩපැවැත්වීමේ පියවරයන් ඵලදායී ලෙස ක්‍රියාත්මක කරන්නේ ද යන්න ඇගයීම සඳහා ගනු ලබන ක්‍රියාකාරී පියවරක් ලෙස අන්‍යෝන්‍ය ඇගයීම් සිදු කරයි. සාමාජික රටවල ජාතික පද්ධතීන්වල පවතින දුර්වලතා මෙන්ම මුදල් විශුද්ධීකරණය වැළැක්වීමේ සහ ත්‍රස්තවාදයට මුදල් සැපයීම මැඩපැවැත්වීමේ රාමුව තුළ වැඩිදියුණු කළ යුතු ක්ෂේත්‍ර ද හඳුනාගන්නා බැවින්, මෙම ඇගයීම් ක්‍රියාවලිය, සාමාජික රටවල් සඳහා ජාතික වශයෙන් වැදගත්වේ. එසේම, එමගින් සෑම රටක්ම සමානකොට සැලකෙන අතරම ගෝලීය වශයෙන්, ස්ථාවර පදනමක් මත මුදල් විශුද්ධීකරණය වැළැක්වීමේ සහ ත්‍රස්තවාදයට මුදල් සැපයීම මැඩපැවැත්වීමේ පියවරයන් ක්‍රියාත්මක කිරීමට දිරි දීමක් ද සිදු කෙරේ.

ශ්‍රී ලංකාව 2025 වසරේ දී සිය තෙවන අන්‍යෝන්‍ය ඇගයීම සඳහා මුහුණ දීමට නියමිතය. අන්‍යෝන්‍ය ඇගයීම් ද්විත්වයකට භාජනය වූ ශ්‍රී ලංකාවේ අතින් අත්දැකීම් එනම්, මූල්‍ය කාර්ය සාධක බලකාය විසින් අළු ලැයිස්තුගත කිරීම සහ එමගින් ඇති වූ ආර්ථික හා මූල්‍ය ප්‍රතිවිපාකයන්ට අනුව, ඉදිරි අන්‍යෝන්‍ය ඇගයීම රටෙහි ආර්ථික සහ මූල්‍ය ප්‍රගමනය සඳහා අතිශය වැදගත් වනු ඇත.

2. අනෙක් අගයීම් ක්‍රියාවලිය

අන්‍යෝන්‍ය ඇගයීම් ක්‍රියාවලියේදී, ජාත්‍යන්තර ඇගයුම්කරුවන් විසින් රටක මුදල් විශුද්ධීකරණය වැළැක්වීමේ සහ ත්‍රස්තවාදයට මුදල් සැපයීම මැඩපැවැත්වීමේ පද්ධතිය පිළිබඳ ගැඹුරු විශ්ලේෂණයක් සිදු කරනු ලැබේ. මෙම ක්‍රියාවලිය මාස 14-18ක පමණ කාලයක් පුරා පවත්වනු ලබන අතර එහිදී, තාක්ෂණික අනුකූලතාව සහ ඵලදායීතාව යන ප්‍රධාන සංරචක ද්විත්වය අගයනු ලැබේ.

- තාක්ෂණික අනුකූලතාව: නීති රාමුව සහ එහි බලාත්මකභාවය, නිසි බලධාරීන්ගේ අධිකාරීත්වයේ පැවැත්ම, බලතල සහ ක්‍රියාපටිපාටි ද ඇතුළුව මූල්‍ය කාර්ය සාධක බලකායේ නිර්දේශ වල ඇතුළත් නිශ්චිත අවශ්‍යතාවන් ක්‍රියාත්මක කිරීම.
- ඵලදායීතාව තක්සේරු කිරීම: ඵලදායීතාව යනු, මූල්‍ය පද්ධතීන් සහ ආර්ථිකයන් විසින් මුදල් විශුද්ධීකරණය, ත්‍රස්තවාදයට සහ සමූල ඝාතක අවි ව්‍යාප්තිය සඳහා මුදල් සැපයීම හා සම්බන්ධ අවදානම් සහ තර්ජන අවම කරනු ලබන ප්‍රමාණය යි. මෙය, (අ) යම් ප්‍රතිපත්තියක, නීතියක හෝ බලාත්මක කිරීමක; (ආ) නීතිය බලාත්මක කිරීමේ වැඩසටහනක, අධීක්ෂණයක හෝ බුද්ධිමය ක්‍රියාකාරකමක; හෝ (ඇ) නිශ්චිත පියවර මාලාවක් ක්‍රියාත්මක කිරීමක, අපේක්ෂිත ප්‍රතිඵලයක් විය හැක.

තාක්ෂණික අනුකූලතාව සහ ඵලදායීතාව තක්සේරු කරනු ලබන අන්‍යෝන්‍ය ඇගයීම් ක්‍රියාවලියේ අදියරයන් පිළිවෙලින් පහත පරිදි වේ.

- තාක්ෂණික අනුකූලතාව තක්සේරු කිරීම (මාස 4): රටක්, එහි නීති සහ රෙගුලාසි පිළිබඳ තොරතුරු සැපයීම.
- විෂය පථය තීරණය කිරීම: ඵලදායීතාව තක්සේරු කිරීම සහ ස්ථානීය පරීක්ෂාවන්හිදී අවධානය යොමු කළ යුතු කරුණු නිර්ණය කිරීම සඳහා මූලිකවම විෂය පථය තීරණය කිරීමක් සිදු වේ.
- ස්ථානීය පරීක්ෂාව (සති 2): තක්සේරුකරුවන් ස්ථානීය පරීක්ෂාව සඳහා අදාළ රට වෙත යාම.

- iv. වාර්තාව කෙටුම්පත් කිරීම: ස්ථානීය පරීක්ෂාවෙන් පසු, තක්සේරුකරුවන් විසින් තාක්ෂණික අනුකූලතාව සහ ඵලදායීතා තක්සේරුව පිළිබඳ සොයාගැනීම් ඇතුළත් කර ඇගයීම් වාර්තාව සකස් කිරීම.
- v. මූල්‍ය කාර්ය සාධක බලකා සැසි වාරය (තාක්ෂණික අනුකූලතා තක්සේරුවෙන් මාස 15කට පසු): සෑම වසරකම පවත්වනු ලබන මූල්‍ය කාර්ය සාධක බලකා සැසි වාර ක්‍රිත්වයෙන් එක් සැසි වාරයක දී තක්සේරුකරුවන් විසින් කෙටුම්පත් වාර්තාව ඉදිරිපත් කිරීම.
- vi. අවසන් තත්ත්ව සමාලෝචනය (මූල්‍ය කාර්ය සාධක බලකා සැසි වාරයේ අනුමැතියෙන් මාස 2කට පසු): මූල්‍ය කාර්ය සාධක බලකා සැසි වාරයේදී අනුමැතිය ලබාගත් පසු, වෙබ් අඩවියේ ප්‍රකාශයට පත්කිරීමට පෙර තාක්ෂණික ගුණාත්මකභාව සහ අනුරූපීතාව සහතික කිරීම සඳහා කෙටුම්පත් වාර්තාව සමාලෝචනය කිරීම.
- vii. පසු විපරම: අදාළ රටවල් විසින් ඉහත සඳහන් වාර්තාවේ ඉදිරිපත් කර ඇති අඩුපාඩු නිවැරදි කිරීමට අවශ්‍ය වන අතර එය මිළඟ අන්‍යෝන්‍ය ඇගයීම දක්වා වාර්ෂිකව පරීක්ෂා කරනු ලැබේ.

3. අන්‍යෝන්‍ය ඇගයීමෙහි ඇති ජාතික වැදගත්කම

රටක ආරක්ෂිත හා ශක්තිමත් මූල්‍ය පද්ධතියක පැවැත්ම සහතික කිරීම සඳහා අන්‍යෝන්‍ය ඇගයීම් ක්‍රියාවලිය තුළින් මුදල් විශුද්ධීකරණය වැළැක්වීමේ සහ ත්‍රස්තවාදයට මුදල් සැපයීම මැඩපැවැත්වීමේ ක්‍රියාවලිය කාර්යක්ෂමව සහ ඵලදායීව ක්‍රියාත්මක කරන්නේ ද යන්න පිළිබඳ මූලික වශයෙන් අවධානය යොමු කෙරේ. ඒ අනුව, අන්‍යෝන්‍ය ඇගයීම් ක්‍රියාවලියේ දී සතුටුදායක ප්‍රථිපලයක් ලබා ගැනීම මගින්, ගෝලීය මූල්‍ය පද්ධතිය තුළ රටෙහි තත්ත්වය ආරක්ෂා කරගත හැකි අතර එමගින් ආර්ථික වර්ධනය වේගවත් කිරීම මෙන්ම සුරක්ෂිත මූල්‍ය පද්ධතියක පැවැත්ම ද සහතික කරයි.

අන්‍යෝන්‍ය ඇගයීමෙහි ජාතික වැදගත්කම පෙන්නුම් කරන සාධක කිහිපයක් පහත දැක්වේ.

- i. මූල්‍ය ස්ථායීතාව ආරක්ෂා කිරීම: මූල්‍ය පද්ධතියේ ඒකාග්‍රතාව සහ ස්ථායීතාව ආරක්ෂා කිරීම සඳහා මුදල් විශුද්ධීකරණය වැළැක්වීමේ සහ ත්‍රස්තවාදයට මුදල් සැපයීම මැඩපැවැත්වීමේ ඵලදායී පියවරයන් වැදගත් කාර්යභාරයක් ඉටු කරනු ලබයි. මූල්‍ය කාර්ය සාධක බලකායේ නිර්දේශයන්ට අනුගත වීමෙන්, අනුරූපී බැංකු සේවා සහ ප්‍රාග්ධන වෙළඳපොළ ප්‍රවේශයට අහිතකර ලෙස බලපානු ලබන පරිදි අධි අවදානම් සහිත රටක් වීමේ හැකියාව අවම කරනු ලබයි.
- ii. ජාතික ආරක්ෂාව ඉහළ නැංවීම: ත්‍රස්තවාදයට මුදල් සැපයීම සහ වෙනත් සාපරාධී ක්‍රියාකාරකම් සඳහා නීති විරෝධී අරමුදල් භාවිතා කිරීම වැළැක්වීම

මගින් ජාතික ආරක්ෂාව තහවුරු කිරීමට, මුදල් විශුද්ධීකරණය වැළැක්වීමේ සහ ත්‍රස්තවාදයට මුදල් සැපයීම මැඩපැවැත්වීමේ ශක්තිමත් පාලන තන්ත්‍රයක් අත්‍යවශ්‍ය වේ. අන්‍යෝන්‍ය ඇගයීම්වලට භාජනය වීමෙන් සහ එයින් හඳුනාගත් දුර්වලතා නිවැරදි කිරීමෙන්, රටවල් නීති විරෝධී මූල්‍ය ප්‍රවාහයන් අවහිර කිරීමට ඔවුන් සතු හැකියාව ශක්තිමත් කරන අතර එමගින් රටේ ජාතික ආරක්ෂාවද සහතික කරයි.

iii. ජාත්‍යන්තර ප්‍රමිතීන්ට අනුකූල වීම: මුදල් විශුද්ධීකරණය වැළැක්වීමේ සහ ත්‍රස්තවාදයට මුදල් සැපයීම මැඩපැවැත්වීමේ ජාත්‍යන්තර ප්‍රමිතීන්ට අනුගත වීම සඳහා තම කැපවීම ප්‍රදර්ශනය කිරීමට අන්‍යෝන්‍ය ඇගයීම් ක්‍රියාවලිය සඳහා රටවල සහභාගිත්වය ඉතා වැදගත් වේ. මෙම ප්‍රමිතීන් පවත්වා ගැනීම තුළින් ගෝලීය හවුල්කරුවන් සහ ආයෝජකයන් අතර විශ්වාසය ප්‍රවර්ධනය වන අතරම ගෝලීය මූල්‍ය ප්‍රජාව අතර රටක කීර්තිය ද වර්ධනය වේ.

iv. ජාත්‍යන්තර සහයෝගීතාව සඳහා පහසුකම් සැලසීම: මූල්‍ය අපරාධ සාර්ථකව මැඩලීම සඳහා ඉහළ ජාත්‍යන්තර සහයෝගීතාව සහ තොරතුරු හුවමාරු කර ගැනීම, අන්‍යෝන්‍ය ඇගයීම් ක්‍රියාවලිය තුළින් ප්‍රවර්ධනය කරයි. මූල්‍ය කාර්ය සාධක බලකායේ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූල වීම තුළින් ගෝලීය මූල්‍ය පද්ධතිය තුළ රටක ස්ථාවරත්වය වැඩි දියුණු කිරීමට හේතුවන අතර එමගින් විමර්ශන සහ නීතිය බලාත්මක කිරීමේ ක්‍රියාවන්හිදී අනෙකුත් රටවල් සමඟ සහයෝගීතාව කාර්යක්ෂම කිරීමට පහසුකම් සැලසීම සිදු කරයි. මෙම සහයෝගීතාව, මුදල් විශුද්ධීකරණයට සහ ත්‍රස්තවාදයට මුදල් සැපයීමට එරෙහිව සටන් කිරීම සඳහා ගෝලීය වශයෙන් සිදු කෙරෙන සාමූහික ප්‍රයත්නයන් ශක්තිමත් කරන අතර එමගින් මූල්‍ය අපරාධ වැළැක්වීම ද ඵලදායී ලෙස සිදු කළ හැක.

v. දුර්වලතා හඳුනාගැනීම: අන්‍යෝන්‍ය ඇගයීම් මගින් රටවල් වලට ඔවුන්ගේ මුදල් විශුද්ධීකරණය වැළැක්වීමේ සහ ත්‍රස්තවාදයට මුදල් සැපයීම මැඩපැවැත්වීමේ රාමුවල පවතින දුර්වලතා සහ උග්‍රණතා හඳුනා ගැනීමට හැකි වේ. එසේම මෙමගින් අපරාධකරුවන් විසින් සිදු කරනු ලබන සුරාකෑම වැළැක්වීම සහ ගනු ලබන පියවරයන්හි කාර්යක්ෂමතාව වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා තීරණාත්මක වන නීතිමය හෝ බලාත්මක කිරීමේ දුර්වලතා පිළිබඳව මෙමගින් රටවල් දැනුවත් කිරීමක් ද සිදු වේ.

4. අන්‍යෝන්‍ය ඇගයීම් වලට මුහුණ දීමේ ශ්‍රී ලංකාවේ අභිගත අත්දැකීම්

අසියා-ශාන්තිකර කලාපය සඳහා වන මූල්‍ය කාර්ය සාධක බලකා අනුරූපී නිරීක්ෂණ ආයතනය වන මුදල් විශුද්ධීකරණය පිළිබඳ ආසියා ශාන්තිකර කලාපීය

කණ්ඩායම විසින් පවත්වනු ලැබූ අන්‍යෝන්‍ය ඇගයීම් ද්විත්වයකට 2006 සහ 2014/15 කාලවකවානු තුළදී ශ්‍රී ලංකාව මුහුණ දී ඇත. මෙම ඇගයීම් දෙකෙහිම ප්‍රච්ඡේදයක් ලෙස මූල්‍ය කාර්ය සාධක බලකාය විසින් ශ්‍රී ලංකාව එහි මුදල් විශුද්ධීකරණය වැළැක්වීමේ සහ ත්‍රස්තවාදයට මුදල් සැපයීම මැඩපැවැත්වීමේ රාමුව තුළ පවතින ක්‍රමෝපායන්ගේ අඩුපාඩු සහිත රටක් ලෙස ලැයිස්තුගත කරන ලද අතර එය සාමාන්‍යයෙන් "අළු ලැයිස්තුගත කිරීම" ලෙස හඳුන්වනු ලබයි. මෙලෙස අවස්ථා දෙකෙහිදීම අළු ලැයිස්තුගත වීම අහිතකර ආර්ථික හා මූල්‍ය ප්‍රතිවිපාක ඇති කිරීමට හේතු විය.

2014/2015 වසරේ පැවැති දෙවන අන්‍යෝන්‍ය ඇගයීමෙන් පසු ශ්‍රී ලංකාව අළු ලැයිස්තුගත කිරීම හේතුවෙන්, 2018 පෙබරවාරි මාසයේදී යුරෝපා කොමිසම විසින් ද ශ්‍රී ලංකාව ක්‍රමෝපායික අඩුපාඩු ඇති, ඉහළ අවදානම් සහිත තුන්වන පාර්ශ්වයේ රටක් ලෙස ලැයිස්තුගත කළ අතර එය ශ්‍රී ලංකාවේ අනුරූපී බැංකු කටයුතු වලට ද අහිතකර බලපෑම් එල්ල කරන ලදී.

එසේ වුව ද, 2015 වසරෙන් පසු ශ්‍රී ලංකාව සිය මුදල් විශුද්ධීකරණය වැළැක්වීමේ සහ ත්‍රස්තවාදයට මුදල් සැපයීම මැඩපැවැත්වීමේ පද්ධතිය සැලකිය යුතු ලෙස වැඩි දියුණු කිරීමට පියවර ගත් බැවින්, 2019 ඔක්තෝබර් සහ 2020 මැයි යන කාලවකවානු වලදී මූල්‍ය කාර්ය සාධක බලකාය සහ යුරෝපා කොමිසම විසින් ශ්‍රී ලංකාව උක්ත ලැයිස්තුවලින් ඉවත් කරන ලදී.

5. ඉදිරි අන්‍යෝන්‍ය ඇගයීම සඳහා ශ්‍රී ලංකාවේ සුදානම

පසුගිය ඇගයීම් වල අහිතකර බලපෑම් සැලකිල්ලට ගනිමින්, රටේ මුදල් විශුද්ධීකරණය වැළැක්වීමේ සහ ත්‍රස්තවාදයට මුදල් සැපයීම මැඩපැවැත්වීමේ පාලන තන්ත්‍රය ශක්තිමත් කිරීම ඉදිරි අන්‍යෝන්‍ය ඇගයීම සඳහා අත්‍යවශ්‍ය වේ. මේ සඳහා ශ්‍රී ලංකා මූල්‍ය බුද්ධි ඒකකයේ සම්බන්ධීකරණයෙන් රජය සහ නීති ක්‍රියාත්මක කරන ආයතන, මූල්‍ය ආයතන, නම් කරන ලද මූල්‍ය නොවන ව්‍යාපාර සහ වෘත්තීන් ඇතුළු පාර්ශ්වකරුවන්ගේ සාමූහික ප්‍රයත්නයන් අවශ්‍ය වේ.

මෙම සන්දර්භය තුළ මූල්‍ය අපරාධ මැඩලීම සඳහා වන කැපවීම ප්‍රදර්ශනය කිරීම සඳහා රටේ සුදානම ඉතා වැදගත් වේ. මෙම ඇගයීම මගින් ශ්‍රී ලංකාවේ මුදල් විශුද්ධීකරණය වැළැක්වීමේ සහ ත්‍රස්තවාදයට මුදල් සැපයීම මැඩපැවැත්වීමේ රාමුව පිළිබඳ පූර්ණ තක්සේරුවක් ලබා දෙන අතර, ශක්තීන්, දුර්වලතා සහ වැඩිදියුණු කල යුතු ක්ෂේත්‍ර ඉස්මතු කරයි. ඒ අනුව, අන්‍යෝන්‍ය ඇගයීමට සුදානම් වීම සඳහා ශ්‍රී ලංකා මූල්‍ය බුද්ධි ඒකකය විසින් පියවර කිහිපයක් ගෙන ඇත.

- i. මුදල් විශුද්ධීකරණය වැළැක්වීම සහ ත්‍රස්තවාදයට මුදල් සැපයීම මැඩපැවැත්වීම සඳහා වූ කාර්ය සාධක බලකාය පිහිටුවීම: හඳුනාගත් උගුණතා විසඳීමට සහ අදාළ පාර්ශ්වකරුවන් අතර සම්බන්ධීකරණය

පවත්වා ගැනීමට මෙන්ම ඔවුන්ගේ ක්‍රියාකාරී සැලසුම් ක්‍රියාත්මක කිරීමේ ප්‍රගතිය අධීක්ෂණය කිරීම සඳහා අමාත්‍ය මණ්ඩලය විසින් විශ්‍රාමික ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණ විනිසුරුවරයකුගේ ප්‍රධානත්වයෙන් පස් දෙනෙකුගෙන් සමන්විත කාර්ය සාධක බලකායක් පත් කරන ලදී.

- ii. ජාතික සම්බන්ධීකරණ කමිටුව සමඟ සහයෝගයෙන් කටයුතු කිරීම: මුදල් විශුද්ධීකරණය වැළැක්වීම සහ ත්‍රස්තවාදයට මුදල් සැපයීම මැඩපැවැත්වීම සඳහා වූ ජාතික සම්බන්ධීකරණ කමිටුව යනු, ශ්‍රී ලංකාව තුළ මුදල් විශුද්ධීකරණය වැළැක්වීම සහ ත්‍රස්තවාදයට මුදල් සැපයීම මැඩපැවැත්වීම හා සම්බන්ධ ක්‍රියාමාර්ග ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී පාර්ශ්වකරුවන් අතර ජාතික මට්ටමේ සම්බන්ධීකරණය පවත්වාගෙන යන උපදේශක මණ්ඩලයකි. මෙම ජාතික සම්බන්ධීකරණ කමිටුව සහ මුදල් විශුද්ධීකරණය වැළැක්වීම සහ ත්‍රස්තවාදයට මුදල් සැපයීම මැඩපැවැත්වීම සඳහා වූ කාර්ය සාධක බලකායේ නායකත්වයෙන් ඉදිරි අන්‍යෝන්‍ය ඇගයීම සඳහා අදාළ සියලු කටයුතු සම්බන්ධීකරණය කෙරේ.

- iii. 2021/22 දී ජාතික අවදානම් ඇගයීම පැවැත්වීම: මූල්‍ය කාර්ය සාධක බලකායේ නිර්දේශයන්ට අනුකූලව, රට මුහුණ දෙන මුදල් විශුද්ධීකරණය සහ ත්‍රස්තවාදයට මුදල් සැපයීමේ අවදානම් හඳුනාගැනීම, තක්සේරු කිරීම සහ අවබෝධ කර ගැනීම සඳහා 2021/22 දී ශ්‍රී ලංකා මූල්‍ය බුද්ධි ඒකකය විසින් දෙවන ජාතික අවදානම් තක්සේරුව සම්බන්ධීකරණය කරන ලදී. ඒ අනුව, රටේ සමස්ත මුදල් විශුද්ධීකරණය සහ ත්‍රස්තවාදයට මුදල් සැපයීමේ අවදානම "මධ්‍යම" ලෙස තක්සේරු කරන ලද අතර එය "මධ්‍යම" මට්ටමේ වූ අදාළ තර්ජනයන් සහ ඊට නතු වීමට ඇති ඉඩකඩ යන ද්විත්වයෙහි එකතුවකි.

- iv. 2023-2028 කාලපරිච්ඡේදය සඳහා ජාතික ප්‍රතිපත්තිය සම්පාදනය කිරීම: රට තුළ පවතින මුදල් විශුද්ධීකරණය සහ ත්‍රස්තවාදයට මුදල් සැපයීමට එරෙහිව එලදායි ලෙස සටන් කිරීම සඳහා ජාතික අවදානම් තක්සේරුව මත පදනම්ව එමඟින් හඳුනාගත් දුර්වලතා නිවැරදි කිරීමට, 2023-2028 කාලපරිච්ඡේදය සඳහා සකස් කරන ලද මුදල් විශුද්ධීකරණය වැළැක්වීමේ සහ ත්‍රස්තවාදයට මුදල් සැපයීම වැළැක්වීමේ ජාතික ප්‍රතිපත්තිය අමාත්‍ය මණ්ඩලය විසින් අනුමත කිරීම.

- v. පාර්ශ්වකරුවන් සඳහා ක්‍රියාකාරී සැලසුම් සකස් කිරීම: ඉදිරි අන්‍යෝන්‍ය ඇගයීම සඳහා ප්‍රධාන පාර්ශ්වකරුවන් සුදානම් කිරීමේ අරමුණින්, රටෙහි මුදල් විශුද්ධීකරණය වැළැක්වීමේ සහ ත්‍රස්තවාදයට මුදල් සැපයීම මැඩපැවැත්වීමේ රාමුවෙහි කාර්යක්ෂමතාවය සහ තාක්ෂණික අනුකූලතා මට්ටම වැඩි දියුණු කිරීමට අදාළ පාර්ශ්වකරුවන් 24

දෙනෙකු සඳහා ක්‍රියාකාරී සැලසුම් අමාත්‍ය මණ්ඩලය විසින් අනුමත කරන ලදී. මෙම ක්‍රියාකාරී සැලසුම් පාර්ශ්වකරුවන් අතර බෙදා හරින ලද අතර ඔවුන් විසින් එහි ප්‍රගතිය නිරන්තරව ජාතික සම්බන්ධීකරණ කමිටුව සහ කාර්ය සාධක බලකාය වෙත ලබා දිය යුතු වේ.

vi. ව්‍යවස්ථා සංශෝධන සිදු කිරීම: මුදල් විශුද්ධීකරණය වැළැක්වීම සහ ත්‍රස්තවාදයට මුදල් සැපයීම මැඩපැවැත්වීම පිළිබඳ තේනික රාමුව තවදුරටත් ශක්තිමත් කිරීම සහ ජාත්‍යන්තර ප්‍රමිතීන්ට අනුගත වීම සහතික කිරීම සඳහා, 2006 අංක 06 දරන මුදල් ගනුදෙනු වාර්තා කිරීමේ පනත, 2006 අංක 05 දරන මුදල් විශුද්ධීකරණය වැළැක්වීමේ පනත සහ 2005 අංක 25 දරන ත්‍රස්තවාදයට මුදල් සැපයීම මැඩපැවැත්වීමේ සම්මුති පනත ඇතුළුව ප්‍රධාන නීති සංශෝධනය කිරීමට ශ්‍රී ලංකා මූල්‍ය බුද්ධි ඒකකය කටයුතු කරමින් සිටී. තවද 2007 අංක 07 දරන සමාගම් පනතේ සංශෝධන සඳහා ද ශ්‍රී ලංකා මූල්‍ය බුද්ධි ඒකකය විසින් සහයෝගය දක්වනු ලැබේ. මෙම සංශෝධන 2024 වර්ෂයේ තුන්වන කාර්තුවට පෙර අවසන් කිරීමට නියමිතය.

6. නිගමනය

මුදල් විශුද්ධීකරණය වැළැක්වීමේ සහ ත්‍රස්තවාදයට මුදල් සැපයීම මැඩපැවැත්වීමේ ජාත්‍යන්තර ප්‍රමිතීන්ට අනුකූල වීම තක්සේරු කිරීම, ජාතික රාමුවල දුර්වලතා හඳුනා ගැනීම, ජාතික ආරක්ෂාව වැඩි දියුණු කිරීම, ජාත්‍යන්තර

සහයෝගීතාවට පහසුකම් සැලසීම සහ මූල්‍ය ස්ථාවරත්වය ආරක්ෂා කිරීම සඳහා වැදගත් කාර්යභාරයක් ඉටු කරන බැවින් මූල්‍ය කාර්ය සාධක බලකාය විසින් සිදු කරනු ලබන අන්‍යෝන්‍ය ඇගයීම් සාමාජික රටවල් සඳහා ජාතික වශයෙන් වැදගත්කමක් සහිත අංගයක් ලෙස සැලකිය හැක. මෙම ක්‍රියාවලියට සක්‍රීයව සහභාගී වීමෙන්, රටවලට මූල්‍ය අපරාධ වලට එරෙහි ක්‍රියාමාර්ග ශක්තිමත් කළ හැකි අතර ආරක්ෂිත හා වඩාත් සුරක්ෂිත ගෝලීය මූල්‍ය පරිසරයකට දායක විය හැකිය. ඒ අනුව, සියලුම ප්‍රධාන පාර්ශ්වකරුවන්ගේ සාමූහික ප්‍රයත්නය මගින් ශ්‍රී ලංකාවේ මුදල් විශුද්ධීකරණය වැළැක්වීමේ සහ ත්‍රස්තවාදයට මුදල් සැපයීම මැඩපැවැත්වීමේ රාමුව කාර්යක්ෂම හා ඵලදායී ලෙස ක්‍රියාත්මක කිරීම සහතික කරනු ඇති අතර, ශ්‍රී ලංකාවට ඉදිරි අන්‍යෝන්‍ය ඇගයීමේදී වඩා හොඳ අනුකූලතා මට්ටමක් ළඟා කර ගැනීමටත්, ගෝලීය මූල්‍ය ප්‍රජාව තුළ ශ්‍රී ලංකාවේ ස්ථාවරය ශක්තිමත් කිරීමටත් හැකිවනු ඇත.

මූලාශ්‍ර

1. FATF (2012-2023), International Standards on Combating Money Laundering and the Financing of Terrorism & Proliferation, FATF, Paris, France, www.fatf-gafi.org/en/publications/Fatfrecommendations/Fatf-recommendations.html
2. FATF (2013-2023), Methodology for Assessing Compliance with the FATF Recommendations and the Effectiveness of AML/CFT Systems, updated June 2023, FATF, Paris, France, <http://www.fatf-gafi.org/publications/mutualevaluations/documents/fatf-methodology.html>
3. FATF (2021). What are FATF mutual evaluations?, <https://www.fatf-gafi.org/content/dam/fatf-gafi/methodology/Handout-5th-Round-Methodology.pdf>
4. Basel Institute on Governance (2023), Basel AML Index 2023: 12th Public Edition Ranking money laundering and terrorist financing risks around the world.

